

شماره: ۰۵۳۰۶۴۱
 تاریخ: ۱۴۰۵/۰۲/۲۲
 درج:
 شماره: ۸۵۷۸۸۶۹

- بانک ملی ایران - مدیریت امور بین الملل
- بانک سپه - مدیریت امور بین الملل
- بانک تجارت - مدیریت امور بین الملل
- بانک ملت - مدیریت امور بین الملل
- بانک صادرات ایران - مدیریت امور بین الملل
- بانک کشاورزی - مدیریت امور بین الملل
- بانک رفاه کارگران - مدیریت امور اعتباری و بین الملل
- بانک صنعت و معدن - مدیریت امور بین الملل و تجهیز منابع
- بانک توسعه صادرات ایران - مدیریت امور بین الملل
- بانک مسکن - مدیریت امور بین الملل
- بانک کارآفرین - مدیریت امور بین الملل
- بانک پارسیان - مدیریت عملیات ارزی
- بانک اقتصاد نوین - مدیریت امور بین الملل
- بانک سامان - مدیریت امور بانکداری بین الملل
- بانک پاسارگاد - مدیریت امور بین الملل
- بانک سرمایه - مدیریت امور بین الملل
- پست بانک ایران - مدیریت امور بین الملل
- بانک سینا - مدیریت امور بین الملل
- بانک مشترک ایران و ونزوئلا - مدیریت امور بین الملل
- بانک توسعه تعاون - مدیریت امور بین الملل
- بانک تجارتي ایران و اروپا - شعبه تهران
- بانک خاورمیانه - مدیریت امور بین الملل
- بانک شهر - مدیریت امور عملیات ارزی
- بانک دی - معاونت امور بین الملل و ارزی
- بانک گردشگری - مدیریت امور بین الملل

با سلام و احترام؛

به پیوست تصویر آخرین نسخه از «دستورالعمل اجرایی نحوه خرید و فروش ارز به صورت اسکناس در سرفصل تأمین نیازهای ضروری (کد ۵۶)» جهت اجرا ابلاغ می شود.

ضمن الزام به رعایت سایر ضوابط و مقررات ارزی در اجرای این بخشنامه، مقتضی است مراتب را به کلیه شعب و واحدهای ارزی ذی ربط ابلاغ و بر حسن اجرای آن نیز نظارت نمایند. آگ

اداره تدوین مقررات ارزی

داود کیومرثی ۶۰۱۶
 نبی اله نجاری ۶۰۳۱-۰۳

رونوشت:

- _ جناب آقای دکتر همتی رئیس کل محترم بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران - برای استحضار.
- _ جناب آقای گودرزی معاون محترم ارزی - برای استحضار.

شماره: ۰۵/۳۰۶۴۱
تاریخ: ۱۴۰۵/۰۲/۲۲
پوست: دارد
شماره: ۸۵۷۸۸۶۹

- _ جناب آقای دکتر مرادپور معاون محترم تنظیم‌گری و نظارت - برای استحضار.
- _ جناب آقای دکتر کوده نی معاون محترم روابط بین الملل - برای استحضار.
- _ جناب آقای دکتر اجتهادی معاون محترم حقوقی و امور مجلس - برای استحضار.
- _ جناب آقای حاجی رضایی سرپرست محترم مدیریت کل مطالعات و مقررات ارزی - برای استحضار.
- _ جناب آقای مجیدی شیل سر مدیر کل محترم دارایی‌های ارزی - برای استحضار.
- _ جناب آقای تاجیک نژاد سرپرست محترم مدیریت کل امور تجارت خارجی - برای استحضار.
- _ جناب آقای صالحی لطف مدیر کل محترم عملیات پولی و اعتباری - برای استحضار.
- _ جناب آقای اخباری مدیر کل محترم بررسی‌های اقتصادی - برای استحضار.
- _ جناب آقای لامعی مدیر محترم اداره پایش بازار ارز - برای استحضار.
- _ جناب آقای کاوند مدیر محترم اداره آمار و تحقیقات ارزی - برای استحضار.
- _ جناب آقای دیبنتی دیلمی مدیر محترم اداره خزانه داری ارزی - برای استحضار.
- _ جناب آقای شاپوری مدیر محترم اداره عملیات ارزی - برای استحضار.
- _ جناب آقای شهرآئینی مدیر محترم اداره تامین مالی ارزی - برای استحضار.
- _ جناب آقای تاجیک نژاد مدیر محترم اداره تخصیص ارز - برای استحضار.
- _ جناب آقای بادپا سرپرست محترم اداره رسیدگی به تعهدات صادراتی و وارداتی - برای استحضار.
- _ سرکار خانم آقائی سرپرست محترم اداره روابط عمومی - برای استحضار و صدور دستور اقدام مقتضی.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

**دستورالعمل اجرایی نحوه‌ی خرید و فروش ارز به صورت
اسکناس در سرفصل تأمین نیازهای ضروری (کد ۵۶)**

اداره پایش بازار ارز

ویرایش ۱۴۰۴۱۲۰۵

صفحه ۱۱ از ۳

دستورالعمل اجرایی نحوه خرید و فروش ارز به صورت اسکناس در سرفصل تأمین نیازهای ضروری

(متناظر با کد عملیاتی (۵۶) سامانه نظارت ارز - سنا)

به استناد جزء (۱) بند (ب) ماده (۴) قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۴۰۲/۰۳/۳۰ - و در راستای اجرای ماده (۱۱۴) آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی، مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۱ هیأت وزیران، «دستورالعمل اجرایی نحوه خرید و فروش ارز به صورت اسکناس در سرفصل تأمین نیازهای ضروری (متناظر با کد عملیاتی (۵۶) سامانه نظارت ارز - سنا)» که از این پس در این دستورالعمل به اختصار «دستورالعمل» نامیده می‌شود، به شرح مواد و تبصره‌های آتی تصویب و ابلاغ می‌گردد.

ماده (۱) - تعاریف

در این دستورالعمل، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱. **بانک مرکزی:** بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
۲. **بانک:** شخص حقوقی دارای مجوز معتبر فعالیت بانکی از بانک مرکزی که وفق ضوابط و مقررات مربوط، مجاز به انجام عملیات ارزی است.
۳. **صرافی:** شرکتی که با مجوز بانک مرکزی تأسیس و دارای اعتبار بوده و موضوع فعالیت آن انجام عملیات صرافی می‌باشد.
۴. **سامانه سنا:** سامانه نظارت ارز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

ماده (۲): بانک/صرافی موظف است اطلاعات مربوط به معاملات موضوع این دستورالعمل را همزمان با وقوع رویداد در چارچوب تعیین شده توسط بانک مرکزی، در سامانه‌های اعلامی از سوی بانک مرکزی و سامانه حسابداری مختص به صرافی، منطبق با استانداردهای حسابداری ثبت نماید.

ماده (۳): بانک/صرافی مجاز است نسبت به معامله ارز در سرفصل موضوع این دستورالعمل به نرخ مورد تقاضا و توافق متعاملین اقدام نماید.

ماده (۴): حجم خرید ارز اسکناس در سرفصل تأمین نیازهای ضروری تا سقف ۱۰,۰۰۰ یورو یا معادل آن به سایر ارزها به‌ازای هر کد/شناسه ملی اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی یا شماره گذرنامه معتبر اشخاص غیرمقیم

است. انجام خرید مازاد بر سقف مذکور در هر روز، منوط به ارائه اظهارنامه گمرکی یا صورت حساب سپرده بانکی معتبر و منطبق از سوی متقاضی فروش و یا اخذ تأیید بانک مرکزی خواهد بود.

تبصره: بانک/صرافی مکلفند در تمامی معاملات بیش از سقف مقرر در ماده (۴) که ارباب رجوع وجه آن را به صورت نقدی پرداخت می‌نماید، توضیحات ارباب رجوع را طبق فرم پیوست دریافت کرده و نسبت به تکمیل فرم واریز نقدی بیش از سقف مقرر اقدام نمایند.

ماده (۵): فروش ارز در سرفصل تأمین نیازهای ضروری به اشخاص حقیقی ایرانی مقیم بالای ۱۸ سال و اشخاص حقوقی ایرانی، تا سقف ۱,۰۰۰ یورو یا معادل آن به سایر ارزها به‌ازای هر ۳۶۵ روز، مجاز است. شناسایی مشتری حقیقی و حقوقی (KYC و KYB) وفق ضوابط ابلاغی بانک مرکزی، نافذ بر عملیات شناسایی مشتری و کسب و کار توسط بانک/صرافی انجام می‌پذیرد.

تبصره (۱): تغییر حجم مجاز فروش ارز موضوع این ماده به تفکیک اشخاص حقیقی و حقوقی، توسط کمیته مدیریت بازار ارز بانک مرکزی تعیین می‌شود.

تبصره (۲): مجموع فروش ارز به اشخاص حقیقی غیرایرانی در سرفصل تأمین نیازهای ضروری، تا سقف سابقه حجم خرید ارز ایشان در ۳۶۵ روز اخیر، با تطبیق شماره گذرنامه و سوابق معاملاتی ثبت شده در سامانه سنا، توسط بانک/صرافی مجاز است.

ماده (۶): مبلغ سقف وضعیت باز ارزی اسکناس در اسعار دلار آمریکا، یورو، درهم امارات و یوان چین برای هر صرافی و ترتیبات ناظر بر رفع وضعیت باز ارزی، توسط کمیته مدیریت بازار ارز بانک مرکزی تعیین می‌شود.

ماده (۷): تحویل ارز، به‌صورت فیزیکی (OTC) یا به روش واریز به حساب ارزی خریدار، مجاز است.

ماده (۸): موارد مسکوت در این دستورالعمل تابع قوانین و مقررات جاری کشور از جمله قانون بانک مرکزی، قانون مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم، قانون اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، مصوبات هیأت عالی بانک مرکزی، بخشنامه‌های بانک مرکزی و سایر مقررات ذی‌ربط خواهد بود.

این دستورالعمل مشتمل بر ۸ ماده و سه تبصره، در جلسه مورخ ۱۴۰۴/۱۲/۰۵ کمیسیون ارز بانک مرکزی به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجرا بوده و کلیه مقررات متقدم بر این مصوبه، متناظر با معاملات ارزی سرفصل تأمین نیازهای ضروری منسوخ می‌باشد.

نمونه فرم موضوع تبصره ماده (۴) دستورالعمل اجرایی نحوه‌ی خرید و فروش ارز به صورت اسکناس در سرفصل تأمین نیازهای ضروری (کد ۵۶) - در اجرای مفاد ماده ۱۳۹ آیین‌نامه اجرایی مقابله و پیشگیری از جرائم پولشویی و تأمین مالی تروریسم
 شماره گزارش: ..... تاریخ گزارش: .....

اطلاعات شناسایی گزارش‌دهنده .....

۱- نوع مؤسسه گزارش‌دهنده: بانک / مؤسسه اعتباری ☐ صرافی ☐	
۲- مشخصات مؤسسه: نام کامل مؤسسه: ..... شناسه ملی: ..... کد شعبه / واحد: ..... نام شعبه: ..... شهر و استان: ..... آدرس: ..... تلفن (همراه کد): ..... ایمیل:	۳- مشخصات شخص مسئول تکمیل و ارسال گزارش: نام و نام خانوادگی: ..... سمت: ..... تلفن تماس داخلی: ..... تلفن تماس ضروری: ..... ایمیل: ..... مهر و امضاء: ..... تاریخ: .....

اطلاعات شناسایی مشتری .....

۴- ماهیت مشتری: شخصیت حقیقی ☐ شخصیت حقوقی ☐	
الف- مشخصات شخصیت حقیقی: نام و نام خانوادگی: ..... نام پدر: ..... جنسیت: مرد ☐ زن ☐ تاریخ تولد (شمسی / میلادی): ..... ملیت (یا ملیت‌ها): ..... محل تولد (شهر، استان، کشور): ..... شماره ملی: ..... شماره گذرنامه (برای اتباع خارجی): ..... نشانی محل سکونت: ..... کد پستی: ..... تلفن همراه: ..... تلفن ثابت: ..... عنوان شغل: ..... نام محل کار: ..... آدرس محل کار:	ب- مشخصات شخصیت حقوقی: نام کامل شرکت / مؤسسه: ..... نوع شخصیت حقوقی: ..... (سهامی خاص، عام، مسئولیت محدود، تعاونی، ...) شناسه ملی: ..... تاریخ ثبت: ..... کشور محل ثبت (برای شرکت خارجی): ..... نشانی دفتر مرکزی: ..... کد پستی: ..... نامبر: ..... تلفن: ..... ایمیل: ..... نوع فعالیت / حوزه کسب‌وکار: ..... حجم تقریبی فعالیت: ..... (گردش سالانه تقریبی) ..... نام و نام خانوادگی نماینده (فروشنده ارز): ..... شناسه ملی نماینده (فروشنده ارز): ..... تلفن تماس ضروری نماینده (فروشنده ارز): .....

اطلاعات تراکنش موضوع گزارش .....

۵- نوع تراکنش: خرید ارز به صورت اسکناس بیش از سقف مقرر	
تاریخ و ساعت تراکنش: ..... مبلغ ارز: ..... معادل ریالی پرداخت شده به مشتری (به عدد و حروف): ..... شماره حساب / شماره شبا تراکنش: ..... شماره پیگیری ثبت سنا: ..... توضیحات گزارش دهنده: ..... توضیحات مشتری:	نام کامل مشتری (نماینده): ..... تاریخ: ..... امضا و اثر انگشت مشتری: .....

• کلیه اطلاعات درج‌شده باید مطابق مستندات موجود و خروجی سامانه‌های نظارتی باشد.
 • فرم حاضر در اجرای مفاد ماده ۱۳۹ آیین‌نامه اجرایی مقابله و پیشگیری از جرائم پولشویی و تأمین مالی تروریسم، مصوب ۱۴۰۲/۰۷/۲۱ هیئت وزیران، تنظیم و تدوین گردیده و در چارچوب ضوابط و ترتیبات مقرر در آیین‌نامه مزبور، پس از اخذ تأیید مشتری، در اختیار واحدهای مبارزه با پولشویی متناظر در مؤسسه گزارش‌دهنده قرار می‌گیرد. متعاقباً، واحدهای یادشده مکلف‌اند خلاصه محتوای گزارشات را در پایان هر هفته، وفق شیوه و سازوکاری که توسط مرکز اطلاعات مالی (FIU) تعیین و ابلاغ می‌گردد، به آن مرکز ارسال نموده و اصل اسناد و فرم‌های مزبور را با رعایت کامل ملاحظات حفاظتی و الزامات امنیتی، به نحو مقتضی نگهداری و صیانت نمایند.